

การวิเคราะห์รูปแบบความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ

ต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในจังหวัดเชียงใหม่

Analysis of Need Patterns of Foreign Tourist Towards Ecotourism in

Chiang Mai Province

ชนะ ศรีสุทตะ* และโรจนา ธรรมจินดา**

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์รูปแบบความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในจังหวัดเชียงใหม่ เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มาท่องเที่ยวเชิงนิเวศในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 201 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างตามสะดวก และการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา คือความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย

ผลการศึกษาพบว่า (1) ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 21-30 อาชีพลูกจ้าง/พนักงานบริษัท สถานภาพโสด มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 2,001- 4,000 ดอลลาร์สหรัฐ. ส่วนใหญ่มีระดับความสนใจในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในระดับสูง ส่วนใหญ่มาท่องเที่ยวเชิงนิเวศในจังหวัดเชียงใหม่เป็นครั้งแรก มีการวางแผนมาทำกิจกรรมเดินป่า และกิจกรรมดูแลช้าง (2) ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติพบว่าส่วนใหญ่ มีงบประมาณในการท่องเที่ยวต่อวันต่ำกว่าหรือเท่ากับ 60 ดอลลาร์สหรัฐต่อวัน นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่นิยมพักโรงแรมและเก็สเฮาส์ นิยมมาพักเพื่อการท่องเที่ยว 3-4 วัน ผู้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจสองอันดับแรกคือตนเอง และเพื่อน ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงนิเวศในจังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญต่อบริการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสูงสุด ส่วนใหญ่นิยมซื้อโปรแกรมทัวร์กับบริษัทผู้ประกอบการท่องเที่ยว และนิยมซื้อโปรแกรมทัวร์ 1 วัน (3) ด้านพฤติกรรมการหาข้อมูลการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางสื่อสังคมออนไลน์ พบว่ามีช่องทางการรับรู้ข้อมูลการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในจังหวัดเชียงใหม่จากยูทูป ไลน์ รองลงมาได้แก่เพื่อนและญาติ การใช้สื่อสังคมออนไลน์ส่วนใหญ่นิยมใช้เฟสบุ๊ค รองลงมาได้แก่ยูทูป ด้านข้อมูลที่ต้องการจากสื่อสังคมออนไลน์ส่วนใหญ่ต้องการข้อมูลด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว (4) ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในจังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่ต้องการกิจกรรมเดินป่า รองลงมาคือกิจกรรมดูแลช้าง มีความต้องการสนับสนุนให้ชุมชนมีรายได้เพื่อใช้ในการดูแลสภาพแวดล้อมและธรรมชาติ และต้องการที่จะเรียนรู้ประสบการณ์เกี่ยวกับวัฒนธรรมและชีวิตความเป็นอยู่ของชาวบ้าน มีความพึงพอใจด้านความเป็นมิตรไมตรีของผู้คน และด้านการให้บริการของบุคลากร และมีความสนใจจะกลับมาท่องเที่ยวเชิงนิเวศในจังหวัดเชียงใหม่อีกครั้งสูงถึงร้อยละ 75.1

* นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตสำหรับผู้บริหาร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อาจารย์ประจำภาควิชาการเงิน คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

คำสำคัญ: รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ความต้องการของนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในจังหวัดเชียงใหม่

ABSTRACT

This study aimed to Analysis of Need Patterns of Foreign Tourist towards Ecotourism in Chiangmai Province. Data collections were done by distributing the questionnaires to 201 Foreign Tourists who traveling to Chiangmai province, according to the convenient sampling method. Data obtained were analyzed by the descriptive statistics, consisting of frequency, percentage and mean

The result of the study; (1) General background of the respondents, The most respondents were female in the age of 21–30 years old, worked as a company employee, single, Monthly income is about 2,001–4,000 USD. They are in the high interest in Ecotourism. It is the first time that they come to Chiangmai for Ecotourism. They have a plan for activities such as trekking and elephant care. (2) The behavior of foreign tourists, most of them have the tour budget less than 60 USD. Per Day. They prefer the accommodation such as hotel or guest house and will spend 3 – 4 Days for tourism in Chiangmai, Influential decision mainly decided by themselves and a friend. The factors that influence them to make the decision to ecotourism in Thailand mainly focus on natural healing and environmental preservation, they usually prefer to buy tour packages from a tour operator company, the most selected 1–Day tour packages. (3) The behavior of finding ecotourism information in social media, the tourists usually got the information of ecotourism in Chiangmai via Google and from their friends or relatives. They often use online social media in daily life, such as Facebook and Google, Their desired to get information about tourism activities from social media the most. (4) Information about the needs of foreign tourist towards ecotourism in Chiangmai, most of them prefer activities such as trekking and follow by elephant care, They desired the villagers have income to taking care for the environment and nature, Also want to learn about the culture and life style of the villagers, Moreover they also satisfied with the friendly and friendship of people together the servicing for tourism staffs. Finally the majority of respondents would like to come back again for ecotourism in Chiangmai (75.1%).

Keyword: Patterns of Ecotourism, Need of Tourist, Foreign Tourist, Ecotourism in Chiang Mai Province.

บทนำ

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีการเจริญเติบโตขึ้นในทุกภูมิภาคของโลก องค์การการท่องเที่ยวโลก (World Tourism Organization : UNWTO) คาดว่า ในระหว่างปี พ.ศ. 2553 – 2563 การท่องเที่ยว จะขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 3.8 ต่อปี และในปี พ.ศ.2559 ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีอัตราการเติบโตร้อยละ 9.4 การท่องเที่ยวโลก (UNWTO) ได้สรุปประเด็นทางการท่องเที่ยวที่ได้รับความสำคัญมากขึ้นได้แก่ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การท่องเที่ยวเชิงการแพทย์ การท่องเที่ยวเชิงกีฬา และการท่องเที่ยวที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม (รายงานสภาวะเศรษฐกิจการท่องเที่ยว (2560) ฉบับที่ 6)

การท่องเที่ยวเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญของประเทศไทยและมีอัตราเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จากข้อมูลกรมการท่องเที่ยว ในปี พ.ศ. 2559 มีจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ 32.58 ล้านคน มีอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.91 เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2558 และมีรายได้จากตลาดต่างประเทศปี พ.ศ. 2559 ประมาณ 1.6 ล้านล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 46.71 เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2558 รายได้รวมของภาคการท่องเที่ยวในปี พ.ศ. 2559 มีมูลค่าประมาณ 2.51 ล้านล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 17.7 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ GDP (สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2560)

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย(2542) นิยามว่า คือการท่องเที่ยวที่จัดการดูแลอย่างยั่งยืน อยู่บนพื้นฐานของธรรมชาติ มีการศึกษาด้านการเรียนรู้วัฒนธรรม และ สิ่งแวดล้อมเพื่อประโยชน์ต่อการอนุรักษ์ และสร้างความพึงพอใจแก่นักท่องเที่ยว

สื่อสังคมออนไลน์เป็นรูปแบบการสื่อสารข้อมูลที่ผู้ส่งสารสามารถแบ่งปันสารรูปแบบต่างๆ ไปยังผู้รับสารผ่านเครือข่ายออนไลน์โดยสามารถโต้ตอบกันระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร หรือผู้รับสารด้วยตนเอง ดังนั้นการทำการตลาดผ่านสื่อสังคมออนไลน์จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นในยุคปัจจุบัน (อรสา เตติวัฒน์ และคณะ, 2559)

จังหวัดเชียงใหม่เป็นเมืองท่องเที่ยวยอดนิยมในภาคเหนือของประเทศไทย มีความสวยงามทางธรรมชาติ ประเพณีวัฒนธรรม วิถีชีวิตชุมชน อาหารท้องถิ่น และด้วยความหลากหลายของทรัพยากรที่มีอยู่จึงสามารถสร้างกิจกรรมทางการท่องเที่ยวได้หลายรูปแบบ เช่น ปางช้าง การเลี้ยงช้าง การล่องแพ การเดินป่า การเข้าชมอุทยานแห่งชาติ ภูเขา น้ำตก การเยี่ยมชมวัด ชมการแสดงพื้นบ้าน การชมประเพณี การเยี่ยมชมการประกอบอาชีพในชุมชน ในปี พ.ศ. 2558 มีจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ 2.58 ล้านคน มีอัตราขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.15 มีรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ 28,879.85 ล้านบาท มีอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 14.61 ในปี พ.ศ. 2559 มีจำนวนท่องเที่ยว 2.64 ล้านคน ซึ่งมีอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.29 มีรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ 33,919.79 ล้านบาท มีอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 17.45 (ศูนย์วิจัยด้านการตลาดการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2017: ออนไลน์)

วัตถุประสงค์การศึกษา

เพื่อวิเคราะห์รูปแบบความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในจังหวัดเชียงใหม่

ระเบียบวิธีการศึกษา

ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจำนวน 201 รายจากกลุ่มนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศชาวต่างชาติที่เดินทางมาท่องเที่ยวเชิงนิเวศในจังหวัดเชียงใหม่ โดยการสุ่มแบบสะดวก

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เป็นข้อมูลที่ได้รวบรวมจากแหล่งข้อมูลเบื้องต้น ข้อมูลส่วนนี้ได้จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 201 ราย โดยเก็บข้อมูลในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในจังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวปางช้าง เติมน้ำ ล่องแพ วนอุทยานแห่งชาติ ชุมชน และวัฒนธรรม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้รับรวบรวมได้จากแบบสอบถามจะนำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วยค่าเฉลี่ย ค่าเฉลี่ย และการวัดระดับแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ และ 3 ระดับ

ผลการศึกษา

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 51.2 มีอายุ 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 43.8 อาชีพลูกจ้าง/พนักงานบริษัท ร้อยละ 42.3 สถานภาพโสด ร้อยละ 75.1 ส่วนมากเป็นนักท่องเที่ยวจากประเทศฝรั่งเศส ร้อยละ 22.4 รองลงมา คือ เยอรมัน ร้อยละ 10.9 และอังกฤษ ร้อยละ 10.4 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 2,001- 4,000 ดอลลาร์สหรัฐ ร้อยละ 37.31 และพบว่าส่วนใหญ่มีระดับความสนใจในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 51.2 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 45.3 มีประสบการณ์ในการท่องเที่ยว 2-3 ครั้งต่อปี คิดเป็นร้อยละ 43.3 รองลงมาอย่างน้อย 1 ครั้งต่อปี คิดเป็นร้อยละ 32.3 ส่วนใหญ่มาท่องเที่ยวเชิงนิเวศในจังหวัดเชียงใหม่เป็นครั้งแรก คิดเป็นร้อยละ 91.0 ส่วนใหญ่วางแผนมาทำกิจกรรมเดินป่า คิดเป็นร้อยละ 40.3 กิจกรรมดูแลช้าง คิดเป็นร้อยละ 31.3

ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวต่างชาติและพฤติกรรมการหาข้อมูลการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางสื่อสังคมออนไลน์ พบว่าส่วนใหญ่มีงบประมาณในการท่องเที่ยวต่อวันต่ำกว่าหรือเท่ากับ 30 ดอลลาร์สหรัฐต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 40.3 เพศชายมีงบประมาณ 31-60 ดอลลาร์สหรัฐต่อวัน เพศหญิงมีงบประมาณต่ำกว่าหรือเท่ากับ 30 ดอลลาร์สหรัฐ นักท่องเที่ยวที่มีอายุน้อยจะมีค่าใช้จ่ายต่ำ ผู้มีอายุสูงจะมีงบประมาณค่าใช้จ่ายสูงกว่า ส่วนใหญ่เดินทางมากับเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 47.0 เพศชายคิดเป็นร้อยละ 44.0 เพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 42.0 ซึ่งสอดคล้องกับทุกช่วงอายุที่นิยมมากับเพื่อน ส่วนใหญ่นิยมพักโรงแรม คิดเป็นร้อยละ 37.3 เพศชายนิยมพักเก็สเฮ้าส์ เพศหญิงและเพศทางเลือกนิยมพักโรงแรม ทุกช่วงอายุนิยมพักโรงแรมและเก็สเฮ้าส์ นิยมมาพักเพื่อการท่องเที่ยว 3-4 วัน คิดเป็นร้อยละ 53.2 เพศชายและหญิงนิยมพัก 3-4 วัน ทุกช่วงอายุนิยมพัก 3-4 วัน รองลงมาคือพัก 5-6 วัน ผู้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจส่วนใหญ่ตัดสินใจด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 55.2 ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลของเพศชายหญิงและตามช่วงอายุ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในจังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญต่อปัจจัยด้านการรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลของเพศชายหญิงและตามช่วงอายุ ปัจจัยที่สำคัญต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศส่วนใหญ่ให้ระดับความสำคัญต่อปัจจัยด้านบุคลากรและคนนำเที่ยวสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลของเพศชายหญิงและตามช่วงอายุ ส่วนใหญ่เลือกซื้อโปรแกรมทัวร์กับบริษัทผู้ประกอบการท่องเที่ยว

คิดเป็นร้อยละ 32.8 ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลของเพศชายหญิง ทุกช่วงอายุส่วนใหญ่จะเลือกซื้อกับบริษัทประกอบการท่องเที่ยวและบริษัทตัวแทนการท่องเที่ยว นิยมซื้อโปรแกรมทัวร์ 1 วัน คิดเป็นร้อยละ 56.2 ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลของเพศชายหญิงและตามช่วงอายุ

ด้านช่องทางการรับรู้ข้อมูลการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในจังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่รับรู้ข้อมูลจากกูเกิ้ล คิดเป็นร้อยละ 28.7 รองลงมาได้แก่เพื่อนและญาติ คิดเป็นร้อยละ 21.5 โดยเพศชายหญิงมีช่องทางรับรู้ข้อมูลจากทางกูเกิ้ล เพื่อนและญาติเช่นเดียวกัน ส่วนเพศทางเลือกมีช่องทางรับรู้ข้อมูลจากทางกูเกิ้ลและเฟสบุ๊ก ทุกช่วงอายุมีช่องทางรับรู้ข้อมูลจากทางกูเกิ้ล เพื่อน/ญาติ และบริษัททัวร์ การใช้สื่อสังคมออนไลน์ส่วนใหญ่นิยมใช้เฟสบุ๊กมากที่สุด รองลงมาได้แก่กูเกิ้ล โดยเพศชายหญิงนิยมใช้เฟสบุ๊ก ส่วนเพศทางเลือกนิยมใช้อินสตาแกรม ทุกช่วงอายุนิยมใช้เฟสบุ๊ก ยกเว้นอายุ 51ปีหรือมากกว่านิยมใช้กูเกิ้ล การใช้เว็บไซต์เพื่อค้นหาข้อมูลการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในจังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่ไม่เคยใช้ คิดเป็นร้อยละ 76.6 โดยเพศชายหญิง เพศทางเลือกและทุกช่วงอายุไม่นิยมใช้เว็บไซต์ในการค้นหาข้อมูล ด้านข้อมูลที่ต้องการจากสื่อสังคมออนไลน์ส่วนใหญ่ต้องการข้อมูลด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 51.1 โดยเพศชายหญิง เพศทางเลือกและทุกช่วงอายุต้องการข้อมูลด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวเช่นเดียวกัน ซึ่งส่วนใหญ่ต้องการความเร็วในการตอบสนองภายใน 1 วัน คิดเป็นร้อยละ 45.3 โดยเพศชายหญิงเพศทางเลือกและทุกช่วงอายุต้องการความเร็วในการตอบสนองภายในวันยกเว้นช่วงอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 20 ปี ต้องการความเร็วในการตอบสนองภายในชั่วโมง

ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในจังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่ต้องการกิจกรรมเดินป่ามากที่สุด รองลงมาได้แก่ดูแลช้างโดยเพศชายหญิงต้องการกิจกรรมเดินป่ามากที่สุด รองลงมาคือดูแลช้างเหมือนกัน ส่วนเพศทางเลือกต้องการกิจกรรมเดินป่ามากที่สุดรองลงมาคือเยี่ยมชมชุมชน เมื่อพิจารณาตามช่วงอายุพบว่าทุกช่วงอายุต้องการกิจกรรมเดินป่าและดูแลช้าง มีความต้องการสนับสนุนให้ชุมชนมีรายได้เพื่อใช้ในการดูแลสุขภาพแวดล้อมและธรรมชาติและต้องการที่จะเรียนรู้ประสบการณ์เกี่ยวกับวัฒนธรรมและชีวิตความเป็นอยู่ของชาวบ้าน โดยเพศชายหญิงมีความต้องการสนับสนุนให้ชุมชนมีรายได้เพื่อใช้ในการดูแลสุขภาพแวดล้อมและธรรมชาติและต้องการที่จะเรียนรู้ประสบการณ์เกี่ยวกับวัฒนธรรมและชีวิตความเป็นอยู่ของชาวบ้าน แต่เมื่อพิจารณาตามช่วงอายุพบว่าทุกช่วงอายุข้าง มีความต้องการสนับสนุนให้ชุมชนมีรายได้เพื่อใช้ในการดูแลสุขภาพแวดล้อมและธรรมชาติและต้องการที่จะเรียนรู้ประสบการณ์เกี่ยวกับวัฒนธรรมและชีวิตความเป็นอยู่ของชาวบ้าน ส่วนใหญ่จะกลับมาท่องเที่ยวเชิงนิเวศในจังหวัดเชียงใหม่อีกครั้ง คิดเป็นร้อยละ 75.1 โดยเพศชาย หญิง เพศทางเลือกและทุกช่วงอายุส่วนใหญ่มีความต้องการจะกลับมาท่องเที่ยวเชิงนิเวศในจังหวัดเชียงใหม่อีกครั้งเช่นเดียวกัน

ข้อมูลปัญหาข้อเสนอแนะต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในจังหวัดเชียงใหม่จากคำถามปลายเปิด 1) การจัดการขยะตามแหล่งท่องเที่ยว 2) มีกิจกรรมร่วมกับผู้คนมากกว่าการท่องเที่ยวชมเพียงอย่างเดียว 3) ความสะอาดของถนน 4) ต้องการให้มีเส้นทางเดินป่าที่แท้จริงไม่มีถนนให้เดินหรือรถวิ่งผ่าน 5) ดูแลสวัสดิภาพของสัตว์ 6) แก้ไขปัญหาการจราจรติดขัด 7) รักษาสุขภาพแวดล้อมและมีกิจกรรมที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์ธรรมชาติ 8) การจัดหาอาหารที่ดีให้กับนักท่องเที่ยว 9) กำจัดขยะในแม่น้ำ

อภิปรายผล

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอาชีพลูกจ้าง/พนักงานบริษัท สถานภาพโสด ส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวจากประเทศฝรั่งเศส รองลงมาคือเยอรมันและอังกฤษ มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 2,001– 4,000 ดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ นภัสสร คุ่มถนอม (2558) ศึกษาเรื่องความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการท่องเที่ยว เชียงนิเวศในอำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ที่ผลการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีสถานภาพโสด มีอาชีพเป็นพนักงานบริษัท

ด้านพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติพบว่าส่วนใหญ่มีความสนใจในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในระดับสูง มีประสบการณ์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในประเทศอื่น ๆ มาก่อน ส่วนใหญ่เดินทางมาท่องเที่ยวเชิงนิเวศในจังหวัดเชียงใหม่เป็นครั้งแรก การตัดสินใจท่องเที่ยวด้วยตนเองเป็นส่วนใหญ่ เดินทางมาเที่ยวกับเพื่อนและครอบครัว ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ นภัสสร คุ่มถนอม (2558) ศึกษาเรื่องความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการท่องเที่ยว เชียงนิเวศในอำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ผลการศึกษาพบว่าส่วนใหญ่ มีเหตุผลในการเดินทางมาท่องเที่ยว คือ เพื่อการพักผ่อนกับเพื่อนหรือครอบครัว นิยมพักที่โรงแรม เกสเฮาส์ มีวัตถุประสงค์ในการทำกิจกรรมกลางแจ้งเช่น กิจกรรมเดินป่าและดูแลช้าง ชอบความสวยงามของธรรมชาติ และความเป็นมิตรของผู้คน มีความใส่ใจด้านธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ต้องการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ได้เรียนรู้และมีประสบการณ์ใหม่ๆ ในด้านวัฒนธรรมและความเป็นอยู่ของผู้คน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ กิรติ ตระการศิริวานิช (2559) ศึกษาเรื่องการส่งเสริมตลาดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในประเทศไทย ที่ผลการศึกษานักท่องเที่ยวต้องการท่องเที่ยวในที่ที่มีแสงส่องสว่างสามารถทำกิจกรรมกลางแจ้งได้ ทำกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ไม่ต้องอาศัยแรงกายมาก ต้องการกิจกรรมที่สร้างความตื่นเต้นและประสบการณ์ใหม่ๆ ต้องการพบปะพูดคุยเรียนรู้กับผู้คนในท้องถิ่นที่มีวิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่แตกต่างจากตนเองและไม่เคยรู้มาก่อน

ด้านพฤติกรรมการหาข้อมูลการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางสื่อสังคมออนไลน์พบว่าส่วนใหญ่มีการรับรู้ข่าวสารโดยช่องทางกูเกิ้ลและข้อมูลจากเพื่อนหรือญาติรวมถึงบริษัทนำเที่ยว นิยมใช้สื่อสังคมออนไลน์ทางเฟซบุ๊ก อินสตาแกรมและกูเกิ้ล ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ อรสา เตตวิวัฒน์ และคณะ (2559) ศึกษาเรื่องการตลาดทางสื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในประเทศไทย ที่ผลการศึกษานักท่องเที่ยวต่างชาตินิยมใช้กันมากที่สุดคือเฟซบุ๊ก (Facebook) และยังสอดคล้องกับการศึกษาของ กิรติ ตระการศิริวานิช และคณะ (2559) ศึกษาเรื่องการส่งเสริมตลาดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในประเทศไทย ที่ผลการศึกษานักท่องเที่ยวต่างชาติในด้านการข้อมูลพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ส่วนใหญ่นิยมใช้เฟซบุ๊ก (Facebook)

ด้านความต้องการของนักท่องเที่ยวตามรูปแบบกิจกรรมเชิงนิเวศในจังหวัดเชียงใหม่พบว่าส่วนใหญ่มีความต้องการด้านรูปแบบกิจกรรมเดินป่า ดูแลช้าง และกิจกรรมเที่ยวชมวัดเขี้ยวชมชมชุมชน มีความปรารถนาสนับสนุนให้ชุมชนมีรายได้เพื่อใช้ในการดูแลสภาพแวดล้อม และต้องการที่จะเรียนรู้และมีประสบการณ์เกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวบ้าน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ กิรติ ตระการศิริวานิช และคณะ (2559) ศึกษาเรื่องการส่งเสริมตลาดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในประเทศไทย ที่ผลการศึกษานักท่องเที่ยวต่างชาติต้องการของนักท่องเที่ยวขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านพื้นที่ การจัดการ บุคลากร และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ และยังพบว่ากลุ่มนักท่องเที่ยวต่างประเทศนิยมกิจกรรมเดินป่า และศึกษาธรรมชาติ ซึ่งมีข้อแตกต่างจากผลการศึกษาในครั้งนี้ที่พบว่านักท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีความต้องการด้านกิจกรรม

การดูแลข้างเพิ่มเติมจากการเดินป่าและศึกษาธรรมชาติ ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ อรรถนพ สุทธิจิระพันธ์ (2557) ศึกษาเรื่องการจัดการเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนในตำบลกุดช้าง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่ารูปแบบกิจกรรมที่น่าสนใจของนักท่องเที่ยว คือการส่องแพะไม้ไฟ การส่องแพยาง และเรือแคนู

ข้อค้นพบ

1) นักท่องเที่ยวเชิงนิเวศในจังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มใหญ่ได้แก่นักท่องเที่ยวชาวฝรั่งเศส รองลงมาคือ เยอรมัน และอังกฤษ 2) ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการวางแผนทำกิจกรรมเดินป่าและดูแลข้าง 3) ส่วนใหญ่มิงบประมาณในการท่องเที่ยวต่อวันไม่เกิน 60 ดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลจำแนกตามเพศที่มีงบประมาณในการท่องเที่ยวต่อวันไม่เกิน 60 ดอลลาร์สหรัฐ กลุ่มที่มีอายุน้อยกว่า 50 ปีจะมีงบประมาณในการท่องเที่ยวต่อวันไม่เกิน 60 ดอลลาร์สหรัฐ ผู้ที่มีอายุ 51ปีขึ้นไปมีงบประมาณการใช้จ่ายที่สูงกว่า 91 ดอลลาร์สหรัฐ ต่อวัน 4) พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกกิจกรรมในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้แก่ ปัจจัยด้านความสวยงามของธรรมชาติ และปัจจัยด้านการอนุรักษ์ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลจำแนกตามเพศชาย หญิง แต่เพศทางเลือกให้คะแนนการอนุรักษ์ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมมากที่สุด ตามช่วงอายุพบว่าให้ความสำคัญกับความสวยงามของธรรมชาติมาเป็นอันดับหนึ่ง 5) ส่วนใหญ่นิยมซื้อโปรแกรมทัวร์ 1วัน ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลจำแนกตามเพศชาย เพศหญิง และข้อมูลจำแนกตามช่วงอายุ 6) ส่วนใหญ่มีช่องทางรับรู้ทางกูเกิ้ล และรับรู้จากการบอกเล่าของเพื่อน และญาติ ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลจำแนกตามเพศชาย เพศหญิง แต่เพศทางเลือกจะมีช่องทางรับรู้ทางกูเกิ้ล และเฟซบุ๊ก ช่วงอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 20 ปี ถึง 41-50 ปี มีช่องทางรับรู้จากกูเกิ้ล และจากเพื่อน และญาติ แต่ผู้ที่มีอายุสูงกว่า 51 ปีหรือมากกว่าจะมีช่องทางรับรู้ทางเพื่อน และญาติ รองลงมาได้แก่กูเกิ้ล 7) ในส่วนของพฤติกรรมกรหาข้อมูลการท่องเที่ยวเชิงนิเวศพบว่าส่วนใหญ่มีความต้องการข้อมูลด้านกิจกรรมในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลเมื่อจำแนกตามเพศ และข้อมูลจำแนกตามช่วงอายุ และพบว่าการตอบสนองภายใน 1 วันเป็นความเร็วที่เหมาะสมในการตอบสนองจากสื่อสังคมออนไลน์ 8) พบว่าส่วนใหญ่มีความต้องการกิจกรรมในการเดินป่า ดูแลข้าง เพศชายนิยมเดินป่า และดูแลข้าง เพศหญิงนิยมดูแลข้าง และเดินป่า เพศทางเลือกนิยมเดินป่า และเยี่ยมชมชุมชน อายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 20 ปี 31-40 ปี และ 51 ปี หรือมากกว่า นิยมดูแลข้าง รองลงมาคือเดินป่า อายุ 21-30 ปี และ 41-50 ปี นิยมเดินป่า รองลงมาคือดูแลข้าง 9) ส่วนใหญ่ความปรารถนาที่จะสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในส่วนของการสนับสนุนให้ชุมชนมีรายได้เพื่อใช้ในการดูแลสุขภาพแวดล้อม และธรรมชาติ เพศชายปรารถนาให้ชุมชนมีรายได้เพื่อใช้ในการดูแลสุขภาพแวดล้อม และธรรมชาติ เพศหญิงปรารถนาที่จะต้องการเรียนรู้ และมีประสบการณ์ที่แท้จริงเกี่ยวกับวัฒนธรรม และชีวิตความเป็นอยู่ของคนในชุมชน เพศทางเลือกปรารถนาที่จะต้องการเรียนรู้ และมีประสบการณ์ที่แท้จริงเกี่ยวกับวัฒนธรรมชีวิตความเป็นอยู่ของคนในชุมชน อายุน้อยกว่า หรือเท่ากับ 20 ปี 41 - 50 ปี 51 ปี หรือมากกว่า ปรารถนาให้ชุมชนมีรายได้เพื่อใช้ในการดูแลสุขภาพแวดล้อม และธรรมชาติ อายุ 21 - 30 ปี 31 - 40 ปี ปรารถนาที่จะต้องการเรียนรู้ และมีประสบการณ์ที่แท้จริงเกี่ยวกับวัฒนธรรม และชีวิตความเป็นอยู่ของคนในชุมชน 10) ส่วนใหญ่มีความต้องการจะกลับมาท่องเที่ยวเชิงนิเวศในจังหวัดเชียงใหม่อีกครั้งสูงถึงร้อยละ 75.1 เพศชาย ร้อยละ 74 เพศหญิง ร้อยละ 75.7 และเพศทางเลือก ร้อยละ 100 อายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 20 ปี ร้อยละ 80 อายุ 21 - 30 ปี ร้อยละ 75 อายุ 31 - 40 ปี ร้อยละ 80 อายุ 41 - 50 ปี

ร้อยละ 69.7 อายุ 51 ปี หรือมากกว่าร้อยละ 66.7

ข้อเสนอแนะ

1) หน่วยงานการท่องเที่ยวควรจัดนิทรรศการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในต่างประเทศเพื่อเจาะกลุ่มนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในกลุ่มประเทศแถบยุโรป เช่น ประเทศฝรั่งเศส เยอรมัน และอังกฤษ 2) ควรจัดให้มีกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่เกี่ยวกับการเดินป่า และดูแลช้างที่มีความต่อเนื่องกัน โดยจัดเส้นทางเดินป่าที่แท้จริงไม่มีถนนหรือรถวิ่งผ่าน และควรมีการสื่อสารการตลาดที่เน้นถึงกิจกรรมที่สอดคล้องกับแผนการทำกิจกรรมของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 3) ควรจัดโปรแกรมทัวร์ที่มีราคาไม่เกิน 60 ดอลลาร์สหรัฐ ต่อวันเพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวกลุ่มใหญ่ 4) เน้นการจัดโปรแกรมทัวร์ 1 วันที่มีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเดินป่า และการดูแลช้าง โดยสร้างกลุ่มกิจกรรมที่มีความเกี่ยวข้องเนื่องกับการอนุรักษ์ธรรมชาติและรักษาสัตว์ป่า 5) กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ควรให้มีมาตรการในการจัดสรรงบประมาณในการอนุรักษ์ธรรมชาติและรักษาสัตว์ป่าอย่างเป็นรูปธรรม 6) ควรจัดทำสื่อออนไลน์ผ่านทวิตเตอร์ และเฟซบุ๊กในรูปแบบของสื่อต่างๆ ที่สามารถโต้ตอบได้ และแชร์ได้ 7) ควรจัดทำให้หน้าเว็บเพจมีการเน้นข้อมูลด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับการเดินป่า ดูแลช้างและการอนุรักษ์ธรรมชาติและสัตว์ป่า 8) ควรจัดกิจกรรมที่ตรงกับความสนใจของนักท่องเที่ยวโดยคำนึงถึงกิจกรรมที่เหมาะสมกับเพศและวัย โดยเน้นกิจกรรมเดินป่า การดูแลช้าง และกิจกรรมที่ได้ทำร่วมกับคนในชุมชน รวมถึงให้การดูแลสวัสดิภาพของสัตว์ 9) ควรจัดกิจกรรมที่สามารถให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนการดูแลรักษาสภาพแวดล้อมและอนุรักษ์ธรรมชาติ มีกิจกรรมที่ทำให้ได้เรียนรู้ประสบการณ์ที่แท้จริงเกี่ยวกับวัฒนธรรม และความเป็นอยู่ของคนในชุมชน 10) ควรมีการเสริมสร้างฝึกรวมการให้บริการ และความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแก่บุคลากรและคนในชุมชน 11) หน่วยงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย รวมถึงกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ควรวางแผนงานเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างเป็นรูปธรรม และบูรณาการในการเสริมสร้างการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน 12) การปรับปรุงเรื่องการจราจรติดขัด ความสะอาดของถนนหนทาง ซึ่งหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องควรมีการพิจารณาปรับปรุงและแก้ไข

บรรณานุกรม

- กมลทิพย์ ประสิทธิ์นราพันธุ์. (2553). พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอุทยานแห่งชาติเอราวัณของนักท่องเที่ยวชาวไทย จังหวัดกาญจนบุรี. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- กীরดี ตระการศิริวานิช และคณะ. (2559). วิจัยเรื่องการส่งเสริมตลาดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในประเทศไทย. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- นักัสสร คุ่มถนอม. (2558). ความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- บัวรัตน์ ศรีนิล. (2560). เอกสารประกอบการเรียน การออกแบบวิจัยธุรกิจ การเก็บรวบรวมข้อมูลการออกแบบสอบถาม และการเลือกตัวอย่าง. เชียงใหม่: คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2542). *การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน*. เชียงใหม่: คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศูนย์วิจัยด้านการตลาดการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2017). *สถิตินักท่องเที่ยวในประเทศไทย*. สืบค้นจาก <http://tatic.tourismthailand.org>
- ศูนย์วิจัยป่าไม้. (2538). *โครงการศึกษาการท่องเที่ยวเพื่อรักษาระบบนิเวศ: กรณีภาคใต้*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย. (2542). *รายงานข้อสรุปท้ายการดำเนินการกำหนดนโยบายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์บริการวิชาการสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2560). *กรุงเทพธุรกิจ ออนไลน์*. สืบค้นจาก <http://www.bangkokbiznews.com>
- สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2560). *รายงานสภาวะเศรษฐกิจการท่องเที่ยว: ฉบับที่ 6*. สืบค้นจาก <http://www.mots.go.th>
- อรุณพ สุทธิจิระพันธ์. (2557). *การจัดการเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนในตำบลแม่กี้ต้าง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่*. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อรสา เตตวิวัฒน์ และคณะ. (2559). *การตลาดทางสื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในประเทศไทย*. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.